

Povrchový sběr konaný v roce 2020 přinesl řadu nálezů, především keramiky, štípané industrie a ojediněle i broušené kamenné sekyrky. Početně nejvýraznější složkou je štípaná industrie vyrobená převážně z rohovce typu Krumlovský les a s vysokým zastoupením nástrojů. Drobné keramické fragmenty jsou poměrně nevýrazné, na základě plastických prvků lze však odlišit eneolitickou složku od keramiky ze starší doby bronzové. Ohledně detailnější chronologie se domníváme, že by mohlo jít o průvodní keramiku kultury zvoncovitých pohárů.

Literatura

Neuvezeno.

Summary

Jevišovka (Břeclav District), “Malá lada”, “Grundy”. Numerous chipped artefacts, pottery and a small stone axe were discovered during a surface survey in 2020. The finds are dated to the Late Eneolithic and are most probably Bell Beaker culture pottery.

Kristína Piačková, František Trampota

Kuřim (okr. Brno-venkov)

„Díly za sv. Janem“, parc. č. 2642/613, 4521/2.

Eneolit; kultura zvoncovitých pohárů. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK – -601587.00, -1149560.25; -601594.40, -1149563.42; -601683.44, -1149538.95; -601785.17, -1149551.91; -601792.71, -1149555.09; -601784.90, -1149578.37

V březnu a dubnu roku 2020 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchraný archeologický výzkum na pozemcích parc. č. 2642/613 a 4521/2 v souvislosti s budováním základní technické infrastruktury pro plánovanou další etapu výstavby rodinných domů v lokalitě „Díly za sv. Janem“. Dotčené pozemky se nacházejí při jihovýchodním okraji intravilánu města, kde navazují na stávající ukončení ulic Dlouhá, Jestřábova a Rychlonožkova. Lokalita je situována v nadmořské výšce od 308 do 319 m, ve spodní části mírného jihovýchodního svahu, který se sklání k levému břehu Mozovského potoka. V jejím rámci již dříve získal povrchovými sběry amatérský archeolog V. Růžička keramické zlomky kultury s moravskou malovanou keramikou (SAS, ID 25370). Plošné skrývky pro komunikace a liniové výkopy pro rozvody inženýrských sítí odkryly útržky kulturních vrstev a čtyři sídlištní jámy. Na základě vyzvednutého materiálu patří jeden zahloubený objekt kultuře se zvoncovitými poháry, další dvě jámy a útržky kulturních vrstev je pak možné předběžně časově zařadit jen rámcově do pozdní doby kamenné. Poslední objekt neposkytl žádné datovatelné předměty.

Literatura

SAS: *Státní archeologický seznam*. Národní památkový ústav [online]. [cit. 2021-01-05]. Dostupné z: http://isad.npu.cz/ost/archeologie/ISAD/edit_new/index.php?frame&IDENT=25370.

Summary

Kuřim (Brno-Country District), “Díly za sv. Janem”. A rescue excavation was carried out in March and April 2020. Aerial soil stripping of roads and line trenches for underground utilities uncovered fragments of cultural layers and four settlement pits. Based on the collected material, one sunken feature is from the

Bell Beaker culture, while two more pits and the cultural layer fragments can be tentatively categorised only generally as Late Stone Age. The last feature did not provide any datable items.

Michal Přichystal

Kuřim (okr. Brno-venkov)

„Záhoří“, parc. č. 3062/32, 3062/33, 3062/34, 3062/38, 3062/39.

Kultura zvoncovitých pohárů. Sídliště, izolovaný pohřeb. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK: -601430.22, -1147778.65; -601308.64, -1147818.09; -601402.73, -1147937.71; -601481.57, -1147874.88

V březnu a dubnu roku 2020 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchraný archeologický výzkum na pozemcích parc. č. 3062/32, 3062/33, 3062/34, 3062/38, 3062/39 v severozápadním úseku polní trati „Záhoří“ v souvislosti s plánovanou první etapou výstavby Obytného souboru Kuřim Záhoří. Dotčené pozemky jsou situovány v nadmořské výšce od 309 do 320 m ve spodní, mírné části severního svahu, který klesá z kopce Horka (382,9 m n. m.) k levému břehu Podlesního potoka. V uvedeném prostoru byly již dříve povrchovými sběry V. Růžičky získány nálezy kultury se zvoncovitými poháry a z doby laténské (SAS, ID 25319 a SAS, ID 25320). V rámci skryté plochy o rozloze cca 1,5 ha bylo zaznamenáno celkem 121 zahloubených objektů (obr. 9). Nejstarší z nich reprezentují pozůstatky osady nositelů kultury se zvoncovitými poháry. Tyto objekty byly řídké roztroušeny téměř po celém řešeném prostoru. Početně mezi nimi převažovaly běžné sídlištní jámy bez možnosti bližší funkční interpretace a kúlové jámy, v nichž byly ukotveny nosné prvky nadzemních staveb. Odkryto bylo také několik krátkých a hlubokých žlabů nejasného účelu a jedna plošně rozsáhlá nepravidelná jáma, která vznikla jako nezáměrný důsledek víceúčelové těžby hlíny. Mimořádným objevem je příkop (obr. 10, 11), jehož krátký úsek probíhal přes severovýchodní roh řešeného prostoru a zřejmě chránil mimo ležící centrální (?) část osady. Tento příkop měl v úrovni skrývky šířku přesahující 2 m a postupně se směrem dolů zužoval až do

Obr. 9. Kuřim. Letecký snímek zkoumané plochy. Foto I. Čížmář.

Fig. 9. Kuřim. Aerial photo of the excavated area. Photo by I. Čížmář.

špice v hloubce necelých 2 m. Pouze v oblém zalomení trasy byl mělčí a s plochým dnem, což by mohlo souviset s eventuálním vstupem do ohrazeného areálu. V zásepu příkopu byl mimo jiné nalezen jeden silicový hrot šípu. Uvedené komponenty s největší pravděpodobností patří i kostrový pohřeb, který byl uložen v mělké hrobové jámě při východním okraji plochy a značně poškozen při skrývce.

Obr. 10. Kuřim. Příkop. Foto M. Přichystal.

Fig. 10. Kuřim. Ditch. Photo by M. Přichystal.

Obr. 11. Kuřim. Řez příkopem. Foto M. Přichystal.

Fig. 11. Kuřim. Ditch section. Photo by M. Přichystal.

Literatura

SAS: Státní archeologický seznam. Národní památkový ústav [online]. [cit. 2021-01-22]. Dostupné z: http://isad.npu.cz/ost/archeologie/ISAD/edit_new/edit.php?info&EDIT_ID=25319.

SAS: Státní archeologický seznam. Národní památkový ústav [online]. [cit. 2021-01-22]. Dostupné z: http://isad.npu.cz/ost/archeologie/ISAD/edit_new/edit.php?info&EDIT_ID=25320.

Summary

Kuřim (Brno-Country District), “Záhoří”. A rescue excavation was carried out in 2020. Altogether, 121 pits were detected within the stripped area (Fig. 9). The earliest of these represent the

remnants of a Bell Beaker culture settlement. The most numerous among these were ordinary settlement pits and postholes. An extraordinary discovery was a ditch (Fig. 10, 11) where the short section ran across the north-eastern corner of the area, apparently protecting the outlying central (?) part of the settlement. An inhumation burial deposited in a shallow grave pit close to the eastern edge of the area, which was considerably damaged during soil stripping, was probably part of the settlement.

Michal Přichystal

Lysice (okr. Blansko)

„Záloží“, parc. č. 6794.

Eneolit. Nález v druhotné poloze. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK: -599110.23, -1132120.73; -599093.30, -1132124.96

V únoru roku 2020 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchranný archeologický výzkum na pozemku parc. č. 6794 v severozápadní části polní tratě „Záloží“ v souvislosti s výstavbou kanalizačního přivaděče a přípojky vodovodu k nové čistírně odpadních vod. Dosud nevidovaná lokalita je situována v nadmořské výšce 340–342 m, na úpatí mírného severovýchodního svahu, který spadá z návrší Příční Horky (382,1 m n. m.) k pravému břehu Lysického potoka. Výkopy porušily až 0,4 m mocnou vrstvu tmavě hnědé jílovité hlíny s nepočetnými movitými archeologickými nálezy, z nichž část lze rámcově datovat snad do pozdní doby kamenné. S největší pravděpodobností se jedná o nálezy v druhotné poloze, přemístěné působením eroze a gravitace z výše položené lokality (srov. Štof 2008, 38–39).

Literatura

Štof, A. 2008: Pravěké osídlení Lysicka. In: F. Zřídka Veselý a kol.:

Lysice 1308–2008. Lysice: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně ve spolupráci s městysem Lysice, 11–42.

Summary

Lysice (Blansko District), “Záloží”. A rescue excavation was carried out in 2020. Some archaeological finds can be generally dated to the Late Stone Age. The finds were most probably in a secondary position, moved by erosion and gravity from a higher positioned site.

Michal Přichystal

Měrovice nad Hanou (okr. Přerov)

„Svárov“, parc. č. 588, 1326/1, 1326/3.

Lengyelská kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: S-JTSK – -550060.8, -1149622.3; -550049.16, -1149621.77; -550038.04, -1149727.6; -550051.27, -1149726.54

V únoru 2020 prozkoumali pracovníci Archeologického centra Olomouc, p. o., plochu budoucí komunikace k rodinným domům a parcelu stavby RD (parc. č. 1326/3). Lokalita je umístěna na mírném svahu obrácenému k jihu nad Měrovickým potokem v nadmořské výšce 198–200 m. V cestě dlouhé 92 m a široké 7 m